

ruta cadencial per a piano

Fórmula d'acompanyament amb ruta cadencial (en estat fonamental) per a la mà esquerra

La mà i el teclat

Un dels problemes principals dels acompanyaments tipus baix d'alberti, és que una de dos:

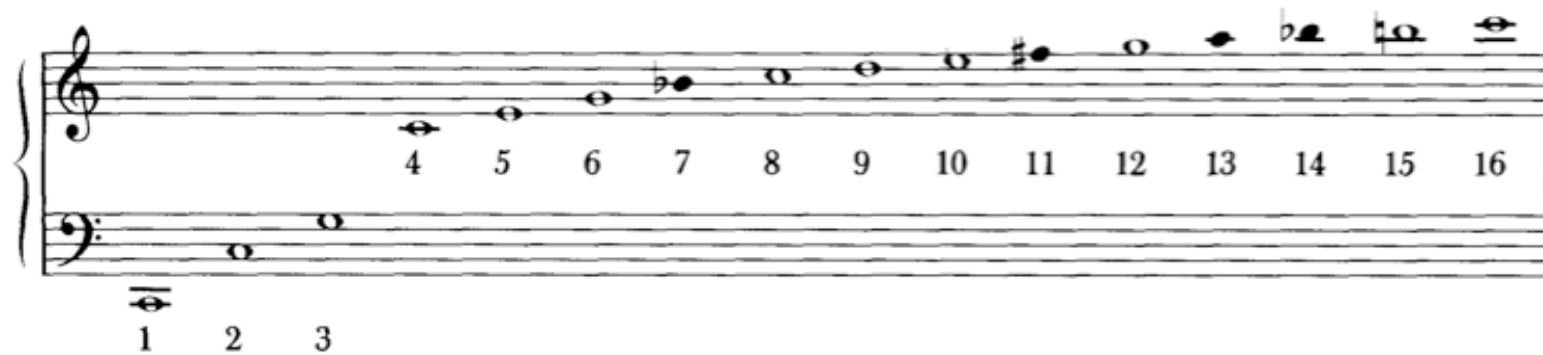
-o la nostra mà està mal dissenyada

-o el que està mal dissenyat és el teclat

La mà i el teclat

Com és sabut, les disposicions bones dels acords són les que s'apropen més a la sèrie dels harmònics:

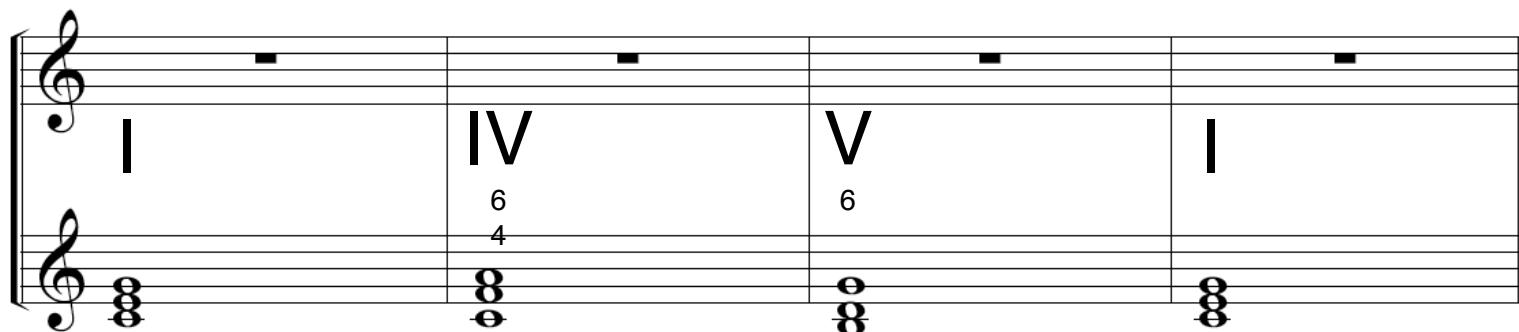
Per tant, les distàncies entre les notes greus convé que siguin més grans que les distàncies entre les notes agudes. Però la disposició dels dits de la nostra mà esquerra no sembla partidària d'aquest fet.

La mà i el teclat

The image displays two musical staves illustrating hand positions on a keyboard. The first staff shows a sequence of notes from C4 to C5 on a treble clef staff, with fingerings 4 through 16 indicated below the notes. The second staff shows a sequence of notes from C3 to C4 on a bass clef staff, with fingerings 1 through 6 indicated below the notes. The notes are: C4 (1), D4 (2), E4 (3), F4 (4), G4 (5), A4 (6), B4 (7), C5 (8), D5 (9), E5 (10), F5 (11), G5 (12), A5 (13), B5 (14), C6 (15), D6 (16).

La primera disposició és la millor (però no es pot tocar fàcilment amb només la mà esquerra).
La segona és tocable però difícil.
Per fer un baix d'alberti es tria la 3a (la 4a i, sobretot la 5a, són massa dissonants).

La mà i el teclat

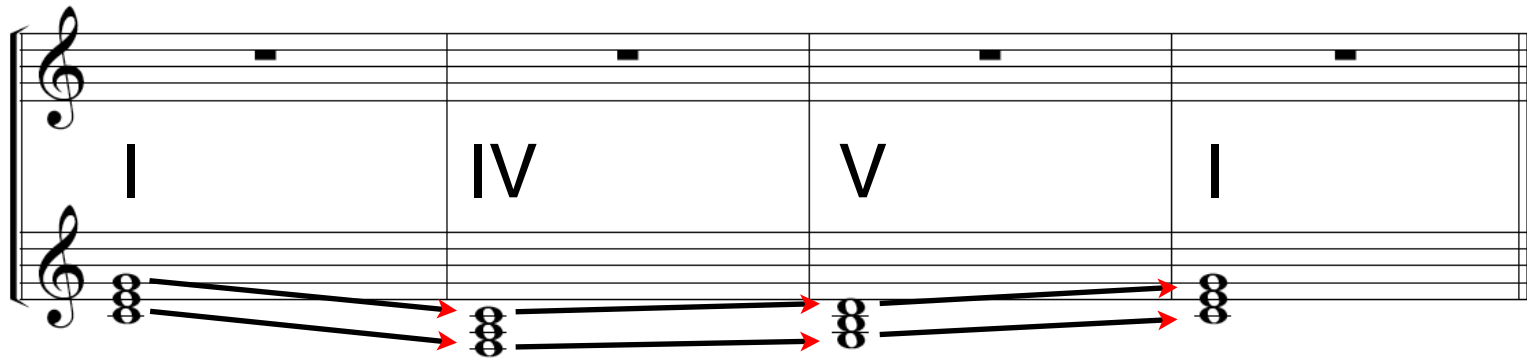

Per això és tan habitual trobar aquestes disposicions com a base d'un acompanyament (baix d'alberti o pum-xim-xim-pum), on només la tònica està en estat fonamental.

Però aquesta seqüència d'acords no funciona gaire bé com a ruta cadencial, perquè a causa de les inversions, sembla més aviat una prolongació de la tònica.

La mà i el teclat

En el principi de la frase, això no molesta en absolut, al contrari, però per acabar, convindria una ruta cadencial més enèrgica. El problema és que no podem fer això:

pels creuaments que implica i les 5es paral·leles.

La mà i el teclat

Cal trobar una disposició dels acords que permeti:

- fer la ruta cadencial en estat fonamental

- que sigui tocable per a la mà esquerra sense esforç (estem parlant d'una base que s'ha de convertir en baix d'alberti, pum-xim-xim-pum...)

- que no hi hagi 5es paral·leles

- que no hi hagi males duplicacions...

(només hi ha una solució...) pàg. 36

La mà i el teclat

La solució és:

The image shows a musical score with two staves. The top staff is a treble clef with a whole rest in each of the four measures. The bottom staff is a bass clef with chord diagrams for each measure. The chords are labeled as I, IV^{6af}, V⁷, and I. The first I chord has notes C2, E2, G2. The IV^{6af} chord has notes F2, A2, C3. The V⁷ chord has notes G2, B2, D3, F3. The final I chord has notes C2, E2, G2. Two arrows point from the G2 note of the V⁷ chord to the G2 note of the final I chord, and another arrow points from the F3 note of the V⁷ chord to the F3 note of the final I chord.

enllaçar bé amb la V⁷ (només salta el baix).

El problema és que l'acord final ha de tenir aquesta disposició (amb el do greu, perquè l'agut ja no sona prou conclusiu) i amb la 7a que baixi i la sensible que pugui.

Però aquest acord final no és fàcil de tocar...

La mà i el teclat

Convertim-ho en un baix d'alberti típic:

The image shows a musical score for a typical Alberti bass pattern. It consists of two staves: a treble clef staff at the top and a bass clef staff at the bottom. The treble staff contains four measures, each with a whole rest. The bass staff contains the same four measures, each with a rhythmic pattern of eighth notes. Above the bass staff, the chords are labeled: I, IV^{6af}, V⁷, and I. Red arrows point to the final notes of the bass staff, indicating the resolution of the Alberti bass pattern.

Aprofitant que és el final de la frase, podem trencar la fórmula del baix d'alberti i buscar una solució que resolgui les tres notes (la 7a ha de baixar, la sensible ha de pujar, el baix ha d'anar al do greu).

La mà i el teclat

Aquesta solució també permet fer un 6/4 cad:

Musical notation showing a 6/4 cadence resolution. The notation is presented in two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four measures, each with a whole rest. The bass staff contains four measures. The first measure has a whole note chord labeled 'I'. The second measure has a whole note chord labeled 'IV^{6af}'. The third measure has a whole note chord labeled 'V^{6/4} - 7', with a whole note chord symbol and a whole note chord symbol. The fourth measure has a whole note chord labeled 'I'. Red arrows indicate the resolution of the 6/4 cadence: one arrow points from the 6th degree of the V^{6/4} chord to the 7th degree of the V^{6/4} chord, and another arrow points from the 6th degree of the V^{6/4} chord to the 6th degree of the final I chord.

La 6a del 6/4 cad resol pujant a la 7a.

Musical notation showing a 6/4 cadence resolution with a melodic line. The notation is presented in two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four measures, each with a whole rest. The bass staff contains a melodic line consisting of eighth notes. The first measure has a whole note chord labeled 'I'. The second measure has a whole note chord labeled 'IV^{6af}'. The third measure has a whole note chord labeled 'V^{6/4} - 7', with a whole note chord symbol and a whole note chord symbol. The fourth measure has a whole note chord labeled 'I'. The melodic line in the bass staff starts on the 6th degree of the V^{6/4} chord and moves up to the 7th degree in the final measure.

Ara ja podem veure un cas real: principi de la frase amb idea bàsica i versió en la dominant (1+1 amb acords invertits) i una continuació amb ruta cadencial (+2 amb acords en estat fonamental):

Núria Marès

$\text{♩} = 64$

idea bàsica (1+)   versió en la dom. 2a baixa (+1)

C12

p

i V_6 $V_{6/5}$ *i*

5

continuació (+2)

p

i_6 iV_6af $V_{6/4} - 7$ *i*

I un altre exemple on la melodia arriba al seu punt culminant a la segona part (és el més habitual):

Miguel Mayo

Lento lamentoso   idea bàsica (1+)   versió en la dom. 2a baixa (+1)

C8

p

i   continuació (+2) V_6 $V_{6/5}$ *i*

5

cresc. $\rightrightarrows$ *p*

i_6 iv_6^{af} $V_{6/4} - 7$ *i*

Resum

Després de veure com funciona la relació
idea bàsica - versió en la dominant
ens calia una continuació (+2) amb ruta cadencial
per fer un bon final, si pot ser amb punt culminant
melòdic.

Però no era fàcil, per la particular distribució dels
dits en la nostra mà esquerra.

Finalment, hem vist dues solucions que resolen el
problema.